

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznašalcu v Clevelandu, za celo leto \$5.50
 za 6 mesecev .....\$3.00; za 3 mesece \$1.50
 Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici, za celo leto \$6.00
 za 6 mesecev .....\$3.25; za 3 mesece \$1.60
 Za Zedinjene države, za celo leto \$4.50
 za 6 mesecev .....\$2.50; za 3 mesece \$1.50
 Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:
 za 6 mesecev .....\$4.00; za celo leto \$8.00;

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

Velika manifestacija Slovencev za Jugoslavijo; govor ministra Franca Snoja v Clevelandu

(Nadaljevanje)

Jugoslavija je v teh težkih trenutkih ohranilo svojo dušo. Jugoslavija je bila nasilno razkosana. Med Srbijo in Slovenijo je nastala tako imenovana neodvisna hrvatska država, ki sta jo napravila Mussolini in Hitler. Tako sta oba s Paveličevo pomočjo hotela razdvojiti za vedno. Hrvate in Srbe in s tem onemogočiti obnovitev in vstajenje Jugoslavije za vselej. Vendar, odpor ni odnehal. Srbski vojak, ki se je v vseh zadnjih vojnah, 1912., 1913., 1914-18. boril zmagovito, ta slavni in junaški srbski vojak ni mogel razumeti, da ima puško na rami, bori se pa ne. In boril se je naprej. Tako je prišlo do odpora. Tako je prišlo do Draža Mihajlovića (silno in mogočno vzklikanje in ploskanje je zagrmelo v dvorani ob imenu Draža Mihajlović). Tu so se zopet združili Srbi, Hrvati in Slovenci, ki ne morejo brez boja in ki nadaljujejo skupno borbo in odpor. Imamo točna in zanesljiva poročila, da je med Mihajlovićevimi četniki več tisoč Slovencev, da so tam tudi Hrvati, da se slovenski častniki odlikujejo v bojih, ki tam divjajo. Srbi, Hrvati in Slovenci s svojim junakom Dražom Mihajlovićem na čelu se še naprej bojujejo in visoko dvigajo zastavo svobode, dokler jugoslovanska zemlja ne bo popolnoma osvobodjena.

Hitler je hotel napraviti v Jugoslaviji razdor med Srbi in Hrvati s tem, da je v Zagrebu postavil kvizlinga Paveliča in v Beogradu kvizlinga Nedića. V razgovorih s Hitlerjem, ki jih je pričel Rauschnigg je jasno povedano, da je Hitler dejal, da bo napravil tak spor med Srbi in Hrvati, da jih bo za vedno razdvojil drugega od drugih. To je pomen politike, ki jo danes uganja v Zagrebu Pavelič in v Beogradu Nedić. Hitler je iz Hrvatske napravil "neodvisno državo," da bi onemogočil bodočo Jugoslavijo Srbov, Hrvatov in Slovencev. Hrvati so se, v Jugoslaviji borili, da bi si pridobili nekakšno avtonomijo. Ko pa se je videlo, da so z ustanovitvijo "neodvisne Hrvatske" Hrvatov vzeli Dalmacijo Italijani, Medjimurje pa Madžari, je postalo jasno, da to ni Hrvatska, kakršno so pričakovali. Danes je največja večina Hrvatov razočarana. V Paveličevi Hrvatski vlada hrz-zakonje. V Karlovcu je poveljnik policije človek, ki je bil obsojen zaradi zločina, v Zagrebu je policijski poveljnik človek, obsojen zaradi tatvine. Ko je prišlo do ubijanja Srbov v Hrvatski, se je hrvatski narod dvignil v revoluciji. 90% in 100% Hrvatov je danes proti Paveliču in za dr. Vladimira Mačka, zakonitega hrvatskega voditelja. Hrvati danes vedo, da zanje ni rešitve drugje, kot v novi Jugoslaviji. Vsi pravi Hrvati obtožujejo zločine zločincev nad srbskim narodom.

V teh časih velikih narodnih preizkušenj so Slovenci jasno povedali, kaj hočejo. Povedali so, da hočejo živeti v Jugoslaviji. S svojim odporom in s svojo borbo odkrito govore, da hočejo Jugoslavijo.

Snoj navaja nekoliko pomembnih zgledov slovenskega odpora. Kapetan Kern je s svojo vojno ladjo odplul iz Jadrana v Aleksandrijo. Častnik Groselj je z eskadrilo letal prav tako pobegnil v Aleksandrijo, kjer se bori z angleškimi letalci proti sovražniku. Podpolkovnik Bleiweis je odločno spopal z vstaji in v borbi ubil Kvaternikovega bra-

ta, zaradi tega so mu vstaji ubili ženo in otroke. Slovenski narod je jasno dokazal v vojni in pozneje, da hoče Jugoslavijo. Ko so Nemci prodrli v Slovenijo, so na Gorenjskem in na Štajerskem začeli po načrtno hitro uničevati slovenski narod. Začeli so s preganjanjem ljudstva čez mejo ali v Hrvatsko, odkoder so jih gnali v Srbijo. Povsod, kjer so živeli Slovenci, so naselili Nemce. V začetku oktobra in potem v novembru v predelu okrog Škofje loke in deset kilometrov naprej ob Savi že ni več nobenega Slovence. Vse te ljudi so odgnali v Srbijo, Nemčijo ali Poljsko. Razdvajali so može od žena in otroke od staršev. Ko so uboge matere videle, da jim Nemci odganjajo otroke v Nemčijo, so jih metale v Krko, da ne bi prišli Nemcem v roke. Imam pismo, ki popisuje te tragične dneve. Kot da bi Sodni dan prišel nad Slovenijo, piše v pismu. Prišli so in nas začeli preganjati, zažigati hiše, uničevati imetja, krastiti otroke, obešati može in vršiti nasilstva nad ženami in dekletki. To je Slovenija, danes, na križ razpeta, pratepena, mučena in raztrgana. In navzlic temu Slovenija ni klonila, ni se vdala sovražniku, ni podvomila v svojo bodočnost. Iz raznih strani Slovenije prihajajo vesti, da se Slovenija upira, vztrajno in močno, da dan za dnem daje dokaze o svoji življenjski moči in odločnosti. Med drugimi poročili, ki smo jih prejeli, je tudi to, da se po slovenskih gorah in planinah borijo četniki, slovenski četniki, ki nudijo sovražnikom Nemcem in Italijanom močan odpor. Kar se je nemški kmet vselil na posestvo našega kmeta, iste noči je bilo posestvo požgano in imetje uničeno. Mlin v Lancovem pri Radovljici, kjer so Nemci hranili velike zaloge žita in moke so Slovenci požgali. Nemci so zaprli 200 Slovencev in jih tri dni najgroznejše mučili, da bi izdali požgalca. A nihče od vseh dvesto ni hotel izdati njegovega imena. Zato so Nemci ustrelili vseh dvesto. Okrog 60.000 Slovencev so pregnali v Srbijo, kjer jih je srbski narod sijajno sprejel. S tega mesta moram poudariti in dati priznanje Srbom za bratski sprejem vseh slovenskih beguncem iz Slovenije. Srbi kljub strašnemu trpljenju in pomanjkanju, ki ga sami trpe, delajo vse mogoče, da rešijo Slovence. Srbi delijo s Slovenci vse kar imajo. Iz tega skupnega trpljenja Srbov, Hrvatov in Slovencev se bo urdnil bodoci temelj novega edinstva Srbov, Hrvatov in Slovencev v Jugoslaviji (živahno odobranje).

D' d italijansko zasedbo je bilo tako-je. Italijani so tudi topot nastopili kakor l. 1918. Dejali so, da bodo narodu pustili vse njegove svobode in vse njegove pravice in spoštovali vse njegove ustanove, samo da bo miren. Vendar so takoj zatem začeli privijati svoj strašni vijak in začeli preganjati vsakega Slovence in vsako Slovenko in uničevati vse, kar je slovenskega. Vi veste, kaj se je zgodilo v Trstu. Po obsodbi posebnega sodišča za zaščito države je bilo v Trstu ustreljenih 71 Slovencev. V Ljubljani je bilo ustreljenih osem Slovencev, v odgovor na delovanje slovenskih četnikov. V Ljubljani in drugih slovenskih krajih, ki so jih zasedli Italijani, danes zapirajo vse, kar je najboljše, najvrlejše in najplemenitajše sinove slovenskega naroda. Italijani tako delajo, ker se zavedajo, da nikdar ne bodo

zmagovalci. V začetku so Italijani poizkušali biti pri ravnanju z našim narodom boljši in so tako obnovili našo staro ustanovo Ljubljanski veesejem, a ljubljansko meščanstvo je dalo viden dokaz, da noče biti pod italijanskim jarmom. Tako so pomnoči raztrgali italijanske zastave in z njimi okrasili pomazane podobe Mussolinija in Emanuela. 6. septembra, na kraljev rojstni dan, je Ljubljana pod

italijansko zasedbo hotela praznovati dan kraljevega rojstva in povelicevati kralja Jugoslavije; Ljubljanci so se odločili, da bodo ves večer in vso noč ostali doma in praznovali v svojih hišah. Nikogar ni bilo na ulici in po javnih lokalih. Ljubljana je praznovala pri zaprtih oknih in za zaprtimi vrati rojstni dan svojega kralja (veliko navdušenje in ploskanje).

(Nadaljevanje)

Višinski: Ali potrjujete to, kar pravi Hodžajev o tem, da je pri združenju vaših protirevolucionarnih sil igral ogromno vlogo Buharin?

Ikrarov: I seveda. Hodžajev pravi, da je bilo pri njem med l. 1925 in 1928 zatišje, da ni bilo ljudi. Pri nas so bili ljudski komisarji, večina panturkisti in nacionalisti: Hidir Alijev, Hadžibajev, Kurbanov in drugi. Vse to so bili ljudje, ki so bili zvezani s Fajzulom.

Višinski: Kakšno vlogo pa je igral Buharin?

Ikrarov: Buharin je rekel: Zakaj imate dve skupini? Vi se morate združiti. Tedaj mi nisem dal določenega odgovora. Koncem l. 1934. je prišel k nam Antipov. On mi je rekel, da je dal desničarski center nalog, da je treba obe naši organizaciji na vsak način združiti, da bi bili v vseh vprašanih sporazum in skupni nastopi. Zgrala se je trojka: Antipov, Hodžajev in Ikramov. Dogovorili smo se o skupnem delovanju naših organizacij.

Višinski: Obtoženez Hodžajev, kaj lahko poveste o basmaču Maksumu?

Hodžajev: Maksum je bil načelnik milicijskega odreda pri predsedniku Revolucionarnega odbora. Leta 1921 smo ga v Buhari razorožili, ali on je pobegnil. Kmalu so ga ujeli in sodili. To je bilo potem, ko je bila sprejeta basmaška orientacija.

Višinski: Kdo jo je sprejel?

Hodžajev: Mi.

Višinski: Ali ste mu pomagali, da se je ognil odgovornosti?

Hodžajev: Bil je amnestiran.

Višinski: Ali ste se sestali z Enver-pašo?

Hodžajev: Sestl sem se trikrat. V Buhari dvakrat — uradno, enkrat v mojem stanovanju pa neuradno.

Višinski: Nameni tega sestanka?

Hodžajev: Namen poslednjega sestanka je bil ta, da sva presojala o predlogu Enver-paše o tem, kakšne linije naj se pridruže kuharska vlada napram Sovjetski Zvezi in kakšna taktika je tu potrebna.

Višinski: Ali ste sovjetski vladi skrilili te sestanke?

Hodžajev: Gotovo da.

Ikrarov: Sedaj dalje. Neposredno pod vodstvom Antipova sta po naročilu desničarskega centra sklenili blok obe nacionalistični organizaciji. Antipov je informiral o nemško-japonski orien in o zvezi z Nemci in Japonci. Govoril je tudi o obstajanju vojaške organizacije in o tem, da bodo oni v slučaju vojne delovali potom odprtja fronte prodirajočim intervencijskim silam. Obenem nam je povedal, da moramo tudi mi delovati.

Pri drugem sestanku z Buharinom smo sklenili, da je treba biti z Antipovim v stalni zvezi. Vprašal me je glede dejanj. Odgovoril sem mu: "Sem in tja že kaj škodujemo." Rekel je, da je to vse premalo, da je treba stvar razvijati, treba je delova-

ti, da se ne sme izgubljati časa. Tretji sestanek se je tikel vprašanja o vezi z Anglijo, o čemur je včeraj govoril Fajzula. Resnično mi je Fajzula Hodžajev v oktobru 1936. sporočil, da se je Buharin z njim pogovarjal, da je bil Buharin jako optimističen glede kapitalistične stabilizacije evropskih dežel, posebno fašistovskih držav. Rekel je, da se je treba orientirati na Anglijo. Ker je bilo vprašanje resno in važno, sem jaz koncem novembra ali začetkom decembra l. 1936. vprašal o tem Buharina. Odgovoril je pritrdilno.

Višinski: Ali je Buharin odgovoril pritrdilno?

Ikrarov: Da.

Višinski: Kje pa je to rekel?

Ikrarov: To je bilo ob času Kongresa Sovjetov v novembru ali začetkom decembra 1936. Tekom Kongresa Sovjetov sem srečal Buharina na stopnicah, nikogar ni bilo blizu in sem ga vprašal. Odgovoril je pritrdilno in je svoj odgovor formuliral takole: "Če ne bo vojne takoj, če intervencije ne bo kmalu, bo naša stvar "kaput". Lahko nas vse polove, vprašanje o pospešitvi vojne pa ne moremo odločiti vsled Anglije, ki je v nekem oziru mednarodni arbiter. Dokler se ona ne bo odločila na to ali ono stran, dokler se ne bo odločila na karkoli, dotlej ne bo vojne. Znano je, je rekel Buharin, da "Angleži že davno gledajo na Turkestan kot na slasten griljaj. Če bo tako ponudba, bodo Angleži morda kmalu prešli na stran agresorja zoper Sovjetsko Zvezo".

Iz tega vzroka sem verjel Fajzulu Hodžajevu, ko mi je sporočil o orientaciji na Anglijo. Glede terorja mi je govoril Antipov. On se je hvalil: "Kogar so desničarji namenili umoriti, ta ne pride do Srednje Azije." Zdal mi dovolite povedati, kaj je storila naša nacionalistična protirevolucionarna organizacija za uresničenje svojega načrta, svojega programa. Ko mi je Buharin očital, da nisem dovolj aktiven, sem sam neposredno izvršil škodljivski čin.

Leta 1935 smo mi — jaz, Ljubimov in Fajzula Hodžajev — skupno dali direktivo s podpisom Ljubimova in Ikramova (Fajzula je menda ni podpisal): naj se prejema bombaž vlažnejši, nego zahteva standart, ki ga je postavila Zvezna vlada; vsled tega je propadlo 14 tisoč ton bombaža in je bilo nekaj milijonov rubljev izgube. S karakulom je bilo tudi škodljivstvo. Izvršili ga nismo sami neposredno, temveč s pomočjo članov naše organizacije. V letu 1936 je padla kvaliteta karakula zaradi nepravilnega gleštanja za 27 odstotkov. Leta 1937 so se na debelo kvarile karakulove kožice pri pardozu, t. j. pri predelavi karakulovih kožic jih je velika množina zgorela. To so tudi storili člani naše organizacije (tam je delal Sata Hodžajev).

(Dalje prihodnjič)

RESNO SVARILO OB PRAVEM ČASU

V včerajšnjem "Plain Dealer"-ju smo brali sledeči briljantni članek, ki ga je napisala znana časnikarka Dorothy Thompson.

"Stalinovo dnevno povelje ruski armadi se ne more nikakor drugače tolmačiti kot resno svarilo zaveznikom. Treba je namreč jemati v poštev okoliščine, v katerih je bilo to dnevno povelje izdano v državi, ki je edina, katera vodi briljantno vojno proti Hitlerju.

Noben manjši človek kot sam ameriški general MacArthur izpričuje to. V svojem pozdravu rdeči armadi ob 24. obletnici njene ustanovitve pravi: "V svojem življenju sem se udeležil več vojn, bil sem priča neštetim drugim in prav tako sem študiral kampanje velikih voditeljev preteklosti. Toda še v nobeni teh kampanj nisem opazil tako učinkovitega odpora proti doslej nepremagani armadi, ki je zadala Rusiji najsilnejše udarce, Rusija pa je prišla nazaj z najsilnejšimi protinapadi. Grandioznost ruske kampanje bo zabeležena kot največja v zgodovini vojn.

Prizadevanje Rusov je večje kot vseh ostalih zaveznikov. Njihove žrtve v življenjih in lastnini nimajo nobene parele.

Nu, in kaj pravi danes Stalin? Predvsem je on presenetljivo suh in hladen. On izjavlja svoje prepričanje in zaupanje, da bo osvobodil rusko zemljo. Toda on ne trdi, da smatra za potrebno, da bi šel še dalje.

Stalin ne zanika svoje pogodbe, na katere podlagi se je obvezal, da ne bo delal separatnega miru z Nemčijo. Hkratu pa tudi ne obeta, da bo nadaljeval proti Nemčiji ofenzivno vojno onkraj ruskih mej. Stalin ni slep in vidi, kako zbira Hitler skupaj milijon madžarskih, rumunskih in bolgarskih vojakov. Zedinjenim državam pa se ni zdelo niti vredno napovedati vojne tem državam, katerih armade se bore proti Rusiji, glavni zaveznici zavezniških armad.

Med nami in tudi v Angliji je še vedno opazati mnogo apizmenta. Tak apizar je na primer McCormick od čikaške "Tribune." Rusija je bila pred svetovno vojno zavezana s Francijo in Malo antanto in je bila pripravljena, boriti se za svobodo teh dežel. To pogodbo pa so zlomili in preklicali isti Francozje, ki sodijo sedaj svoje rojake v Rimu, katere dolžijo krivde za izgubo vojne. Posledica njihove politike in akcije pa ni bila takšna, kakor so upali, da bo, da bosta namreč Rusija in Nemčija vzajemno izkravali in druga drugo uničili, temveč je bila uničena Francija, dočim se je Rusija zatekla k svojemu izolacionizmu.

Ako bi danes zopet hotel kdo igrati vlogo apizarjev, jo Rusi mnogo lažje igrajo kot pa mi.

Anglija vidi danes vso realnost položaja. Sir Stafford Cripps, angleški poslanec v Rusiji, je natančno informiral Anglijo o ruski moči kakor tudi o njenih namelih.

Posledica tega je, da je vzela Anglija veliko metlo ter pomedla celo kliko apizarjev. Anglija se je odločila da mora izvojevati to vojno skupaj z Rusijo. Ali smo se tudi mi tako odločili? Kaj se govori pri nas o Rusiji? Stalin ima dobra ušesa in sliši marsikaj.

Te vojne ne moremo izvojevati z manipulacijami in pogodbami. Pogodbe drže ali pa ne drže. Stalin nima nobenega namena, določiti Rusiji usodo Španije, ki so jo s takimi manipulacijami upropastili.

Stalinov izraz o "osvobodilni vojni" mesto o "imperialistični vojni," se lahko vzame za svarilo.

Interesi Indije sicer niso paralelni z interesi Japonske, toda tudi z interesi zapada ne. Ruska doktrina o plemenski enakopravnosti in narodni neodvisnosti, je danes silno orbžje pri vseh narodih sveta.

Vpliv celega Orienta je razdeljen med zapadnimi državami in Rusijo. Ako je naša zveza z Rusijo iskrena, tedaj se lahko poslužimo tega vpliva. Ako pa ni, bomo izgubili ta vpliv bodisi na račun Rusije ali Japonske. In kakor stvari danes stoje, je Rusija tista, ki nastopa v Aziji kot zaščitnica neodvisnosti in svobode, ne pa Amerika.

Iz Stalinovega govora je razvidno, da nam je dano na izbiro: da se borimo z Rusijo za njeno osvobodjenje in za svojo lastno svobodo, in da se resnično borimo. Ali pa se bo Rusija borila za svoje lastno osvobodjenje ter prepustila ostali svet njegovi usodi.

ŠKRAT

NOTARJEV NOS
Humoreska

(Nadaljevanje)

Gospod Bernier je pobral do s tal, ga pregledal skozi večalno steklo, in zazdelo se je, kakor da bi bilo zlato, kjer se je prelomilo, poslovanje.

— Vis vraga! je vzklil kaj Romagne že zopet neumnosti?

— Kakšne neumnosti? uganjal?

— Ali je še vedno pri mestu dela.

— Zdal ste si pa menda dar zapisali njegov naslov?

— Zdal sem si ga pa ali bi fanta radi videli?

— Čimprej, tem bolj.

— Menite, da je takš Saj mi vendar nič ni.

— Kar stopiva hitro magneta!

Četrto ure, in gospoda bila pred vrati tvrde in Cie v Sevrski ulici. V steklenih koščkov narejena pisna deska je kazala, s vrsto industrije se tvrdila.

— Sva že tam, je tar.

— Kaj, tukaj je v službo preskrbel.

— No, potem pa ni do, kakor sem mislil. ste pa vendarle veliko nost.

— Kako to?

— Pojdiva naprej!

Prvi človek, ki sta naveljavni naletela, je bil v imel zavahane robove Auvergnčan, ki je ragalagal zrcalo.

— Vidite! je vzklil saj sem vedel.

— Kaj pravite?

— Zrcala se oblagajo srebrom, ki se potem mira s kosotrom. Ali mete?

— Ne razumem vas.

— Ta nesrečni človek, notri do komelecov. Kaj vse do pot pazduhe.

— Ne vem, v kakšni to moglo biti.

— Vi torej ne veste, vaše nos del njegove se zlato na vašo nesreč spaja z živim srebrom?

— Kaj vraga.

— Pa nosite jeklena — Jeklenih pa že ne — Če bi jih nosili, bi li več takih neprilik, če bi morda živo srebro samega kakorkoli vplivalo na njega?

— A, jeklenih pa ne pa že rajši vidim, da ne česa drugega loti. nama. Ali ne boš prece ti neroda ti! Ti ne vesišno nevarnost me sprav

(Dalje prihodnjič)

FOR DEFENSE BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS

STANLEY WEYMAN:

Rdeča kokarda

Roman iz Velike revolucije

Ta ovira je bil gospod de Gontaut, ki se je v tej uri skrajne opasnosti povzdignil nad samega sebe. Čisto sam je stal na stopnicah in z viška smehljalje se zrl na napadalce. Vsaka sled neobgljenosti in lahkomišelnosti mu je bila izginila z obličja, ki je izražalo samo še otmenost in hrabrost njegovega stanu. Videl je, kako se maje njegov svet, kako ga zalivata sodrga in blato in kako se pogreza vse, kar mu je bilo drago in zaradi česar je živel; videl je smrt, ki ga je čakala ob znožju stopnic, in se je smehljal. S tankim mečem preko roke je trepljal po svoji tobačnici in gledal na nas

z vrha; to ni bil več blebetavi, vetrnjaški in v plehkobi svojih spletkarskih istorij in svoje epikurejske vere malone klavni baron de Gontaut; bil je ponosen plemič, gotov samega sebe, z očmi polnimi izzivajočega poguma.

"Aha, psi!" je dejal. "Radi bi si zaslužili vešala, jelite?" Nekaj sekund se ni nihče ganil. Navzočnost starega plemiča in njegova neustrašnost stali tudi najbolj zakrknjenim do živega; z odprtimi usti so buljili vanj, ukročni po njegovem pogledu. Nato se je zganil.

REVMATICNE BOLEČINE?
Dobite dolgotrajno, prijetno toplotno s Pain-Expellerjem - čudovitim mazilom. Nad 18 milijonov prodanih steklenic je dokaz njegove dobrotelčnosti. Zahtevajte pravi Pain-Expeller s Sidrum na etiketici.

Išče se
dekle ali žensko za varstvo 6-letne deklice, od 7. zjutraj do 4. ure popoldne. — Zglasite se na 1075 E. 68 St.

Išče se
hišo za eno družino, s 5 ali 6 sobami, v okolici St. Clair Ave. Kdor ima kaj takega naj sporoči po telefonu: WASHINGTON 8843.

Strežajka
z nekoliko izkušnje dobi delo v restavraciji. — Dobra plača. — Vpraša se v MARBLE BAR, 18800 St. Clair Ave.

Z odmerjeno krettnjo, kakor pozdraviš nasprotnika pred dvobojem, je dvignil ročaj svojega meča in naperil konico proti nam.

"Dajte, dajte," je rekel z glasom polnim trpkega zanimanja, "ne obotavljajte se. Kdo izmed vas bi rad prvi v peklo? Enega vsekako pošljem k vragu."

Čas je bil razbit. Tucet zlikovcev se je tuleč zagnalo po stopnicah. Videl sem, kako je jeklena ostrina enkrat, dvakrat svetlo blisnila v zraku in kako je eden izmed napadalcev omahnil nazaj ter se zakotalil tovarišem pod noge. Nato se je vzdignil ogromen železen drog in usekal po nasmejanem obrazu; stari plemič se je zrušil brez glasu v toji udarcev, ki so ga v malo trenutkih izpremenili v krvavo truplo.

Vse to se je zgodilo kakor bi trenil, tako da nisem utegnil skočiti vmes. Trenutek nato se je kakih dvajset mož s strašnim krasnim ženo. Vse, čemur ni

ni rjovenjem zapodilo preko njegovega trupla in po stopnicah navzgor. Dohitel sem jih. Na levi in desni so bila zaklenjena vrata, prekrita s slikarjami po Watteaujevemu načinu. Vdrli so jih v trenutku in divja tolpa se je razlila po razkošnih sobanah, uničujoč s potoma vse, kar je našla, ter besno razbijaje vase, kipe, kristalino in minijature. Z zmagovalnim vpitjem so vdrli v veliki salon, ki je bil že sto in sto let kraljestvo ljubkosti in prelesti življenja, in njihove cokle so zaropotalo po zlikanih parketih, ki so jih tako dolgo božale samo vlečke krasnih žena. Vse, čemur ni

so vedeli rabe, so strgali z mesta in vrgli na tla; v nekaj trenutkih so bila velika beneška zrcala razbita na kose, slike preluknjane in razcefrane, knjige zmetane skozi okna na cestni tlak.

Od tega prizora nisem veliko videl, ker sem se bil ustavljal na hodniku. Videl sem le to, da beguncev ni bilo v teh prostori; zato sem planil po stopnicah, ki so vodile v drugo nadstropje. Vzlic neznanosti moje zamude so me bili drugi že prehiteli. Ko sem prispel na hodnik, sem zagledal pred seboj tri neznance, ki so prisluš-

kovali pri nekih vratih. Eden izmed njih me je zagledal in se je ozrl.

"Tukaj so!" je zakričal. "Slišal sem ženski glas! Nazaj!"

Tako govoreč je zavihlil velike železne klešče, da bi razbil vrata.

"Stoj!" sem kriknil tako zapovedujoče, da je nehote pobesil orodje. "Stojte! V imenu komiteta vam ukazujem, da pustite ta vrata pri miru. Ostala hiša je vaša. Plenite po njej, ka-

kor komu drago."

Možje so me nezaupno pogledali z očmi.

"Strela božja," je vzkliknil eden izmed njih. "Kdo pa sem odsek za javno blaginjo?"

Besnež je dvignil pest in psovati.

(Dalje prihodnjé)

Trgovci, pozor!

Proda se električno ledeno izložbeno omaro za meso in no za grocerijo, dve električni tehničnici, stroj za rezanje mesa (meat slicer), dva bloka za rezanje mesa, omaro za sušenje predmetov. — Vse poceni. Poizve se na 15815 Truitt Ave., KENmore 7450.

Proda se

hišo s 6 sobami za eno družino, dvojna lota, velik vrt, kokošnjak, garaža in nov "driveway." Cena \$6.000. Zglasite se na 20900 Arbor Ave., Euclid, O., od E. 200 St., po 4. uri popoldne.

Išče se šivilje

izkušene pri izdelovanju boljših oblek.
THE BLOOMFIELD CO.
2212 Superior Ave.

Kakor vsako leto tudi letos

LOUIS FERFOLIA

izpolnjuje točno listine za dohodninski davek (Income Tax)
Lahko se zglasite na
9116 Union Ave.

Kadar potrebujete Zavarovalnino

proti ognju, viharju, za avtomobile, šipe, bonde, itd.
Se lahko zanesljivo obrnete na
L. PETRICH
19001 KILDEER AVE.
IV. 1874

SAMOSTOJNO DRUŠTVO LOŽKA DOLINA

Uradniki za leto 1941 so sledeči: predsednik Frank Baraga, 7702 Lockyear Ave.; podpredsednik Jernej Krasovec; tajnik Frank Bavec, 1097 East 66 St. Henderson 9183; blagajnik in zapisnikar John Leskovec, 13716 Darley Ave.; nadzorniki John Lokar John Sterle in Charles Koman.

Seje se vršijo vsako tretjo sredo v mesecu v S. N. Domu, št. 4 staro poslopje. Društvo sprejme nove člane od 16 leta do 45 leta s prosto pristopnino ter zdravniško preiskavo.

Društvo plača \$200.00 smrtnine in \$7.00 na teden bolniške podpore za \$1 mesečnine. Za sprejem ali pregled novih članov so vsi slovenski zdravniki.

Za nadaljne informacije se obrnite na društvene odbornike.

KAJ IMAM STORITI?

To vam bo morda pomagalo najti ukradeni "tajer" Ako ukradeni, se vaši "tajerji" identificirajo edino le po serijalnih številkah. Spolnite in ohranite spodnje priročne vrstice, da imate važne informacije v slučaju ropa.

Izdelek.....	Izdelek.....
Št. (Levi prednji tajer)	Št. (Desni prednji tajer)
Izdelek.....	Izdelek.....
Št. (Levi zadnji tajer)	Št. (Desni zadnji tajer)
Izdelek.....	
Št. (Dodaten)	

ANOTHER SERVICE
THE STANDARD OIL COMPANY (OHIO)

1883 Naznanilo in zahvala 1942

Globoko užaloščeni naznanjamo vsem, da je umrl naš ljubljeni prijatelj in odlični pevec ter za kulturne ustanove vneti

MATT MATJAN

Izdihnil je svojo blago dušo dne 30. januarja po dolgi in mučni bolezni.

Blagopokojnik je bil rojen v vasi Šmartno pri Kamniku na Gorenjskem, kjer zapuša svojega ljubljenega sina, za katerega je vedno skrbel. Pogreb se je vršil dne 2. februarja iz Joseph Zele in Sinovi pogrebnega zavoda v cerkev sv. Marije Vnebovzjetja na Holmes Ave., ter od tam po opravljeni maši zadušnici na Calvary pokopališče, kjer smo izročili njegovo truplo v naročje materi zemlji.

Najlepšo zahvalo želimo izreči vsem dragim prijateljem, ki so položili tako krasne vence h krsti dragega prijatelja. Zahvala naj bo izrečena sledečim: Mr. in Mrs. John Rotar in družini, Mr. Frank Matjazich, Pepper Ave., Mr. in Mrs. Zaubi in družini, Mr. in Mrs. John Polc in družini, Mr. in Mrs. Leo Kavšek in družini, Mr. in Mrs. Andrew Yankovic in družini, Mr. in Mrs. Frank Zajc in družini, Mr. in Mrs. Joseph Činkole in družini, Mr. in Mrs. Urankar, Mr. Anton Lenarsic, Mr. Frank Zadel, Mr. Tony Yankovic, Mr. Joe Stradiot, Mr. Joe Yankovic, Mr. Frank Yakos, Mr. Anthony Yakos, Mr. Steve Mayak, Mr. Jack Dolgan, Mr. Frank Fidel, Mr. Joseph Skoda, Mr. Frank Pizmoht, Mr. Frank Jagodnik, Mr. in Mrs. Anton Dolgan in družini, pevskeemu zboru Slovan, Samostojnemu društvu Srca Jezuovega, društvu Mir št. 142 S.N.P.J. in društvu Kras št. 8 S.D.Z.

Dalje hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duši pokojnika in sicer: Mr. in Mrs. Anton in Mary Stušek, Mrs. Jennie Copic, Mrs. Johana Gorišek, Miss Bukovnik in Mrs. Zigman.

Zahvalo naj sprejmejo vsi oni prijatelji, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugo za spremstvo pri pogrebu. Zahvalo naj sprejmejo: Mr. Andy Yankovich, Mr. Anton Dolgan, Mr. in Mrs. J. Polc, Mr. Frank Saitz, Mr. Frank Matjazich, Mr. Leo Kausek, Mr. Joseph Barbo, Mr. Anton Urankar, Mr. Frank Hartman, Mr. Louis Furlan in Mr. Matt Kastelic.

Hvala vsem, ki so ga obiskovali za časa bolezni v bolnišnici. Srčna zahvala naj bo izrečena vsem, ki so se prišli posloviti od pokojnika, ko je ležal na mrtvaškem odru in vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji zemeljski poti na mirovdvor.

Naj bo izrečena tudi zahvala Joseph Zele in Sinovi pogrebnemu zavodu za vzorno urejen pogreb in najboljšo poslugo, kakor tudi čst. g. duhovnom pri cerkvi sv. Marije za opravljene pogrebne obrede.

Posebno zahvalo pa naj sprejmejo pevci pevskega zbora Slovan, ki so zapeli pevcu-tovarišu pesem v slovo. Hvala sobratom pogrebcom od društva, ki so nosili krsto.

Dragi prijatelj! Pot tvojega življenja ni bila posuta s cvetjem, vendar je bilo tvoje čelo vedno vedro in tvoje srce polno ljubezni do lepe slovenske pesmi, katera je donela iz tvojega grla srebno čista sebi in neštetim drugim v veselje in razvedrilo. In sedaj si odšel tja, odkoder ni povratka in zamrl je Tvoj sladki glas za vekomaj. Mi se te bomo vedno spominjali, dragi prijatelj, za vedno!

Zapuša:
Sina in sestre, živeče v stari domovini
Anton Dolgan, upravitelj
Cleveland, Ohio, 26. februarja, 1942.

THE MAY CO'S BASEMENT V PETEK - SAMO EN DAN

Koncem meseca razprodaja - znižane cene

Ženske nogavice, spodnja obleka in korseti

- 172 Ženskih \$1.19 in \$1.69 Rayon Satin spodnjih kril. Tudi Rayon Crepe, Tearose. Različne mere 32 do 40 ..... 89c
- 258 Ženskih Rayon Satin in Taffeta spodnjih kril, Veliko znižane. Bias urezane. Nekatero zamazane. Različne mere od 32 do 40 66c
- 158 Ženskih \$1.19 Girdles, "brocade," z zaponkami na straneh, mere 26 in 27 ..... 69c
- 102 Ženskih 79c Rayon Satin Brazil. S čipkami obdelani. Batiste band in dolgi brazirji. Različne mere 2 za \$1
- 249 parov ženskih svilenih "form fitting" nogavic. Tudi nekaj "full fashioned" svilenih nogavic. Seconds, Različne mere ..... par 39c
- 720 parov ženskih vse-volnenih nogavic. Prvovrstne kakovosti. Mere 9 do 10 1/2 ..... par 29c
- 180 parov ženskih "form fitting rayon" nogavic, nenavadne mere. Samo mera 10 ..... par 69c
- 867 parov ženskih rayon in cotton nogavic. Prvovrstne kakovosti. Mere 9 do 10 1/2 ..... 3 pari za \$1
- 119 parov ženskih 79c bombažnih in volnenih nogavic. Seconds ..... par 39c
- Samo 75 parov. Ženske 59c od razlozbe zaprašene rokavice iz blaga ..... par 29c
- 240 parov ženskih rayon panty in step-ins, Seconds, Različne mere ..... par 25c
- 419 parov ženskih "cotton tuck stitch briefs." Majhne, srednje in velike mere ..... par 19c

Mize, preproge, zavese in senčniki za svetilke

- 352 — \$1.39 Voile Cottage Seti. Prvovrstne kakovosti. Popularne barve, set \$1
- 14 \$32.50 "Velvet" preprog. 9x12 čevljev. Nekoliko tovarniško poškodovane. Dokler jih imamo v zalogi \$20
- \$5.95 Marquetry Inlay Top Occasional mize. Dva lepa stila — zgotovljene v orehovini \$3.98
- 154 — \$1.49 do \$1.98 senčnikov za svetilke. Juniors, Table, Bridge in Swing Arm still. Nekoliko poškodovani \$1

Obleka za dojenčke in otroke

- 36 Dekliških \$4.99 Snow-suits iz treh komadov. Popolnoma podloženi. Različne mere do 14 ..... 2.99
- 56 Dekliških \$1.69 kril. Corduroys, Plaid, in nekaj stilov z naramnicami. Različne mere do 16 ..... \$1
- 65 Dekliških \$1.19 jopičev. S kratkimi rokavi ali brez. Svetle barve. Mere 8 do 16 ..... \$1
- 47 parov otroških 49c "E. Z." bombažnih hlačk. Zimske teže. Različne mere 4 do 12 ..... par 29c
- 79 parov otroških 25c in 29c kratkih nogavic (anklets). Seconds ..... par 10c
- 452 Otroških 39c zimskih spodnjih oblek, Seconds. Kratki rokavi, do kolen dolgi. Različne mere 4 do 12 ..... 39c
- 85 parov otroških 25c kratkih nogavic (anklets). Seconds. Solidne barve, z obrnjenimi robi. Mere 6 do 10 1/2 ..... 12c
- 270 — 29c "cotton fleece back ski" hlače za dojenčke. Mere 2 do 4 15c
- 90 — \$3.99 Snowsuits za otroke, 3 komadi. Samo v temno modri barvi. Različne mere do 6 ..... 2.99
- 146 Dekliških "cotton" bloomerjev in hlač. Mere 6 do 14 ..... 2 za 25c
- Razni komadi ženskega in otroškega 39c do 69c "cotton" spodnjega perila. ..... 15c do 39c

Blago na jarde, namizno perilo

- Razni komadi finega namiznega perila, vključivi prtov, "scarf" in "vanity setov" ..... 10c do 25c
- 36 in. 24c Pisano flanelasti ostanki. 1 do 4 jarde dolgi. Izvrstne kakovosti, ... jd. 19c
- 2 do 10 jardov dolgi ostanki nepobeljene kotenine. Samo 400 jardov v zalogi ..... jd. 14c
- \$1.69 do \$1.98 — 54-in. blaga za suknje, obleke in "suite," jarde 98c
- 39c do 49c — 36 inčev pisanega "slub-broadcloth," "slack denim" in drugega blaga, 1 do 5 jardov dolgi ostanki ..... jd. 29c
- Razni komadi blaga, ki se pere. Dokler je v zalogi. Večina temnih barv ..... jd. 10c
- 69c do \$1 Acetate Rayon blaga na jarde. Ostanki, 1 do 5 jardov dolgi ..... jd. 39c
- 28c do 49c ostanki pralnega blaga, podlag in pisanega "suiting" blaga ..... jd. 19c

Čevlji za vso družino

- 119 parov Ženskih \$1.19 do \$1.29 hišnih copat. Usnjeni podplati. Mere 4 do 9 ..... par 94c
- 147 Dekliških in otroških \$1.99 in \$2.29 Oxfords in "Straps." Razprodani iz zaloge. Mnogo stilov. Različne mere 8 1/2 do 3 ..... par 1.69
- 147 parov dekliških \$2.99 do \$3.99 čevljev. Izbera stilov, barv. V tej skupini so različne mere 4 do 9 ..... par 1.98
- 142 parov moških in deških \$1.99 do \$2.99 Oxfords. Različne mere do 6 za dečke in do 10 za moške ..... par 1.74
- 162 parov moških \$3.49 do \$3.97 športnih in prazničnih Oxfords. Mnogo stilov razprodanih iz zaloge. Mere 6 do 11 v skupini par 2.89
- 164 parov moških \$1.19 do \$1.99 hišnih copat. Mnogo stilov. Različne mere 6 do 11 v skupini ..... par 97c

THE MAY CO. BASEMENT

Moška in deška oprava

- 115 parov moških 25c nogavic in "anklets." Nenavadni. "Cotton" in nekaj rayon parov. Različne mere ..... par 10c
- 98 parov moških 50c deloma volnene in teške "cotton" nogavice ali "anklets." Nenavadni. Mere 10 do 11 ..... par 25c
- 161 moških 98c "Chalmers" spodnjih srajc in hlač. Zimske teže. S kratkimi rokavi. Različne mere 44c
- Razni komadi moške oprave. Vrednosti do \$1. Različne mere 19c
- 101 moških 3 za \$1 spodnjih srajc in hlač. Atletične srajce, "broad-cloth" hlače. Različne mere 25c

ZENSKI \$3.97 DO \$6 NOVELTY CEVLJI

1.98 par

Samo 472 parovi! Premeščeni iz našega departamenta v zgor-njem nadstropju. Tudi naši "Barbara May" čevlji. Mere 4 do 9.

The May Co. Basement

\$1.19 "WOOD PULP SLAT VENETIAN BLINDS"

2 za \$1

Dokler jih 200 traja! Zgotovljeni v "ivory" barvi, pripravljeni za obesiti! 27-in., 28-in., 32-in., 33-in. in 36-inčev.

The May Co. Basement